

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Nader ecologisch onderzoek Diepstroeten, Assen

projectnummer: 015.40.51.00.00.00

Onderwerp: Nader onderzoek naar beschermde soorten Diepstroeten, Assen

Datum: 02-07-2020

Inleiding

In het kader van de uitbreiding van het woon-zorgcomplex aan de Burgemeester Bothenius Lohmanweg in Assen is een ecologische inventarisatie uitgevoerd op 30 oktober 2019. Uit de ecologische inventarisatie komt naar voren dat in het Anreperdiep mogelijk voortplantingswater voor poelkikker aanwezig is. Daarnaast komt mogelijk langs de oevers van de watergang leefgebied voor waterspitsmuis voor.

Om aan te tonen dan wel uit te sluiten dat leefgebied en nest- of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn, is nader onderzoek uitgevoerd.

Ook is een aanvullend veldbezoek uitgevoerd om de aan- of afwezigheid van geschikte holtes voor boommarter, vleermuizen, eekhoorn of jaarrond beschermde nesten van vogels in de te kappen bomen vast te stellen. Ten slotte is plangebied beoordeeld worden op geschikt leefgebied van steenmarter, zoals houtstapels om een nest in te bouwen

De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van het aanvullende veldbezoek en het nader ecologisch onderzoek naar ransuil, poelkikker en waterspitsmuis.

Veldbezoek

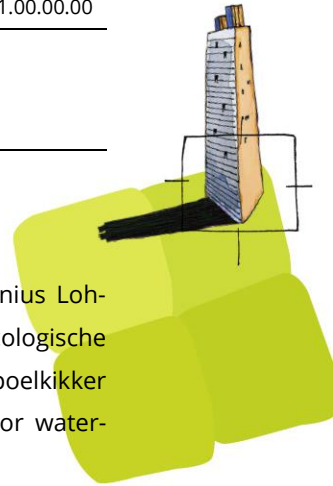
Tijdens het veldbezoek op 14 april 2020 zijn alle te kappen bomen onderzocht op mogelijk geschikte holtes of scheuren voor boommarter en vleermuizen. De te verwijderen bomen bestaan voornamelijk uit jonge exemplaren. Deze bomen hebben geen geschikte holtes voor boommarter of vleermuizen. Daarnaast zijn deze jonge bomen klein van omvang waardoor deze niet geschikt zijn voor boommarter of vleermuizen om een verblijfplaats in de hebben. Verder bevatten de grote bomen van geschikte omvang geen holtes of scheuren die geschikt zijn voor boommarter of vleermuizen.

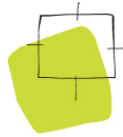
BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

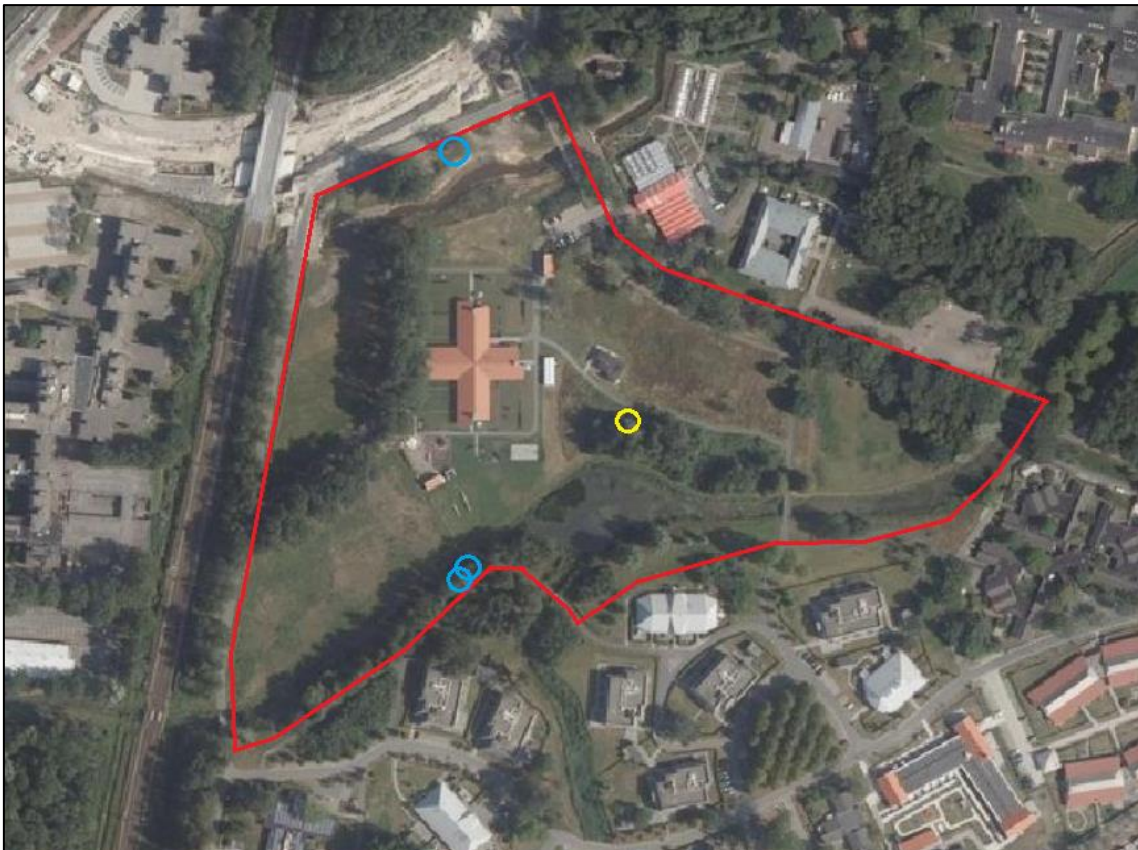
Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Aan de zuidwestzijde van het plangebied direct grenzend aan de zuidzijde van het Anreperdiep staan twee eiken met spechtengaten die mogelijk geschikt zijn voor vleermuizen. Verder is in de berk aan de uiterste noordzijde van het plangebied in de kroon van de boom een groot gat aanwezig dat mogelijk geschikt is voor vleermuizen. Deze eiken met spechtengaten en de berk blijven in de nieuwe situatie behouden.

Nesten van eekhoorn zijn niet waargenomen in het plangebied. Wel is een kraaiennest waargenomen ten zuidoosten van de bebouwing. Dit nest is mogelijk geschikt voor roofvogels of uilen, zoals ransuil. Geschikte houtstapels of -opslag voor steenmarter om een nest in te bouwen zijn niet aanwezig. Het hokje met opgeslagen brandhout biedt geen ruimte voor steenmarter om een nest in te bouwen. Verder zijn houtstapels tussen de opgaande beplanting niet aanwezig.

Figuur 1. Kaart met de locaties van holtes die mogelijk geschikt zijn voor vleermuizen op 14 april 2020 (blauw). Locatie van het kraaiennest is weergegeven in geel.

Nader onderzoek ransuil

Tijdens het veldbezoek op 14 april 2020 is een kraaiennest, dat geschikt is voor ransuil, waargenomen in één van de te kappen bomen. Naar aanleiding hiervan is nader onderzoek uitgevoerd naar ransuil bij dit nest.

ONDERZOEKSMETHODE

Voor de ransuil is geen kennisdocument of ander protocol met telrichtlijnen bekend. Het onderzoek naar de ransuil is daarom uitgevoerd op basis van de telrichtlijnen van SOVON¹ die ook worden gebruikt voor broedvogelinventarisaties (BMP-tellingen). De datumgrenzen voor het aantonen van een broedgeval liggen hierbij tussen 20 februari en 20 juli. Tijdens twee gerichte avondbezoeken in deze periode, is gekeken of ransuil daadwerkelijk broedt in het plangebied. De inventarisatie is uitgevoerd door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken worden weergegeven in tabel 1.

Tijdens de veldbezoeken is in de avondschemer geluisterd naar het geluid van bedelende jongen. Er is tevens bij de boom met het nest gezocht naar braakballen en andere sporen die duiden op de aanwezigheid van ransuil.

Tabel 1 Omstandigheden tijdens de inventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
18-05-2020	21.30- 22:30 uur	21:31 uur	Droog, bewolkt, matige wind	13°C
08-06-2020	21.55 – 22:55 uur	21:57 uur	Droog, half bewolkt, matige wind	14 °C

RESULTATEN

INVENTARISATIE 18 MEI 2020

Op de avond van 18 mei zijn geen ransuilen waargenomen op of rondom het nest. Andere soorten zijn eveneens niet waargenomen. Het nest leek uit elkaar gevallen te zijn, aangezien veel van de takken onder het nest hingen. Braakballen zijn ook niet aangetroffen.

Wel is een ransuil overvliegend waargenomen die vanuit het noorden, buiten het plangebied, aan kwam vliegen en vervolgens richting het zuidoosten vloog.

¹ <https://www.sovon.nl/nl/soort/7670>

INVENTARISATIE 8 JUNI 2020

Op de avond van 8 juni zijn eveneens geen ransuilen waargenomen op of rond het nest. Ook tijdens dit bezoek zijn geen andere vogels waargenomen die gebruik maakten van het nest. Opnieuw zijn geen braakballen of andere sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van ransuil. Wel is tijdens dit bezoek opnieuw een ransuil overvliegend waargenomen. Dit maal vloog deze vanuit het noordoosten over het plangebied naar het zuidoosten.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR RANSUIL

Uit de inventarisaties is gebleken dat het nest niet wordt gebruikt door ransuil als nestplaats. Ransuil foerageert hooguit incidenteel in het plangebied.

Nader onderzoek poelkikker

ONDERZOEKSMETHODE

Voor het inventariseren van poelkikker kunnen twee methoden gebruikt worden, zoals beschreven in het Kennisdocument Poelkikker (BIJ12, 2017²):

- inventariseren op basis van kooractiviteit bij voortplantingswater;
- inventariseren door het zoeken naar volwassen dieren met behulp van een schepnet.

Tijdens twee avondbezoeken is bij geschikte weersomstandigheden geluisterd naar de roep en kooractiviteit van poelkikker, aangevuld met visuele waarnemingen. Het geschikte leefgebied in het Anreperdiep is conform protocol 1 keer in mei en 1 keer in juni bezocht. De data en omstandigheden van de bezoeken staan vermeld in tabel 1.

Tabel 1. Overzicht van bezoekdata en weersomstandigheden tijdens de poelkikkerinventarisatie

Datum	Tijdsduur	Zon onder	Weer	Temperatuur
11-5-2020	22:00 – 24:00	21:20	Half bewolkt, droog, matige wind.	6 °C
15-06-2020	00:45 – 01:45	22:02	Bewolkt, lichte regen, windstil.	17 °C

² BIJ12, 2017. Kennisdocument Poelkikker Rana lessonae Versie 1.0 juli 2017, BIJ12, Utrecht

RESULTAAT

Eerste veldbezoek 11 mei 2020

Het Anreperdiep is langsgelopen en er is geluisterd naar roepende kikkers. In het Anreperdiep zijn geen kikkers gehoord of gezien. Ten zuidoosten van het plangebied is een vijver aanwezig waar wel een poelkikker en bastaardkikker zijn gehoord. Deze vijver staat niet in verbinding met het Anreperdiep.

Tweede veldbezoek 18 mei 2019

Ook tijdens dit veldbezoek zijn geen roepende kikkers gehoord in het Anreperdiep. In de sloot aan de noordzijde van het plangebied zijn meerdere bastaardkikkers en poelkikkers roepend waargenomen. Deze sloot blijft behouden in de nieuwe situatie.

Nader onderzoek waterspitsmuis

METHODE

Het onderzoek is uitgevoerd conform de algemeen geaccepteerde standaard voor het inventariseren van waterspitsmuis, zoals deze gebruikt wordt binnen het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging.

Bij deze methode wordt gebruik gemaakt van Longworth en Heslinga lifetraps. Dit zijn vallen waarin de muizen levend worden gevangen. Na behandeling worden de muizen direct weer losgelaten op de plek waar ze zijn gevangen.

In het plangebied zijn drie raaien uitgezet (figuur 2). Een raai bestaat standaard uit 20 vallen in lijnvorm. De vallen worden in paren geplaatst in het onderzoeksgebied. Tussen twee afzonderlijke vallen zit maximaal vijf meter, tussen twee vallenparen 10 tot 20 meter. De vallen zijn twee dagen voordat het daadwerkelijke vangen, in het veld gezet met voer (gemengd graan, wortel, appel en meelwormen) en hooi, zonder dat de vallen dicht kunnen vallen (het zogenaamde pre-baiten). Hiermee wordt de vangkans vergroot.

De eerste raai is aan de noordzijde van het water geplaatst. De tweede raai is in een bosschage uitgelegd aan de zuidwestzijde van het Anreperdiep. De derde raai is tussen de oeverbegroeiing aan de waterkant uitgezet ten oosten van raai twee gelegd (figuur 2).

Tabel 2 geeft de data en omstandigheden van de controlerondes weer.

Tabel 2. Omstandigheden tijdens de bezoeken van het waterspitsmuisonderzoek. (P = Plaatsen; S = Scherp zetten; C = Controle).

Ronde	Datum	Begintijd	Eindtijd	Temperatuur (°C)	Windkracht (Bft)	Neerslag	Bewolking
P	03-04-2020	10:00	12:00	10	2	Droog	Onbewolkt
S	06-04-2020	12:00	13:00	20	1	Droog	Onbewolkt
C1	06-04-2020	21:30	22:30	9	2	Droog	Onbewolkt
C2	07-04-2020	06:40	7:40	12	2	Droog	Bewolkt
C3	07-04-2020	21:30	22:30	15	3	Droog	Bewolkt
C4	08-04-2020	08:30	9:30	16	1	Droog	Onbewolkt
C5	08-04-2020	21:30	22:30	18	2	Droog	Onbewolkt
C6	09-04-2020	08:30	9:30	10	3	Droog	Bewolkt
C7	09-04-2020	21:30	22:30	17	3	Droog	Bewolkt
C8	10-04-2020	08:30	10:30	13	1	Droog	Onbewolkt

Figuur 2. Globale ligging van de drie raaien (rood).

RESULTAAT

In totaal zijn 55 individuen van vijf verschillende soorten muizen gevangen. Tabel 3 geeft een weergave van de gevangen soorten per veldbezoek. De beschermde soort grote bosmuis is in raai 1 en 2 aangetroffen en is dus aanwezig in het onderzoeksgebied. In totaal is vijf keer een grote bosmuis gevangen in vijf van de 30 valparen. Per veldbezoek zijn tot maximaal twee grote bosmuizen gevangen. Deze soort is gevangen in de bosschages rondom het Anreperdiep. De andere gevangen soorten zijn bosmuis, rosse woelmuis, dwergmuis en dwergspitsmuis. Waterspitsmuis is tijdens dit onderzoek niet gevangen. Aanwezigheid van deze soort in het oevers van het Anreperdiep is dus uit te sluiten.

Tabel 3. Aantal gevangen muizen per soort en per controleronde (C).

Soort	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	Totaal
Grote bosmuis	-	-	1	1	1	-	2	-	5
Bosmuis	-	3	1	1	1	2	-	4	12
Rosse woelmuis	3	3	4	1	3	2	2	2	20
Dwergmuis	4	1	1	2	1	2	5	1	17
Dwergspitsmuis	-	1	-	-	-	-	-	-	1

Conclusie

Tijdens het veldbezoek op 14 april 2020 zijn geen holtes of scheuren in de te kappen bomen waargenomen die geschikt zijn voor vlemmuizen. Verder zijn geen nesten van eekhoorn of geschikte holtes voor boomarter aanwezig in de te kappen bomen. In het onderzoeksgebied zijn geen houtstapels aanwezig die geschikt zijn voor steenarter om een nest in de bouwen.

Het kraaiennest in een te kappen boom wordt niet bewoond door ransuil. Daarnaast is aanwezigheid van poelkikker in het Anreperdiep en aanwezigheid van waterspitsmuis in de oevers van deze watergang niet aangetoond tijdens de nadere onderzoeken.

De aanwezigheid van grote bosmuis in de bosschages rondom het Anreperdiep heeft geen gevolgen voor het beoogde plan. Deze bosschages en de noordzijde van de westelijke oever blijven in de nieuwe situatie namelijk behouden, waardoor verlies van leefgebied van grote bosmuis niet aan de orde is. Wanneer wel werkzaamheden worden verricht aan de bosschages aan de zuidzijde van het Anreperdiep of oevers is een ontheffing voor de Wnb noodzakelijk.

Als gevolg van de kap van de bomen in het onderzoeksgebied gaan geen jaarrond beschermde nesten van vogels, vlemuisverblijfplaatsen, vaste verblijfplaatsen van boomarter of nesten van eekhoorn verloren. Verder gaan als gevolg van de werkzaamheden op het terrein geen vaste verblijfplaatsen van steenarter verloren. Ten slotte gaan door de werkzaamheden aan het Anreperdiep geen verblijfplaatsen van waterspitsmuis of voortplantingswater van poelkikker verloren.

Een ontheffing voor deze soorten met betrekking tot de Wnb is niet noodzakelijk.